

PIEŅEMTIE TEKSTI

P8_TA(2016)0450

ES un Turcijas attiecības

Eiropas Parlamenta 2016. gada 24. novembra rezolūcija par ES un Turcijas attiecībām (2016/2993(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Parlamenta iepriekšējās rezolūcijas, jo īpaši 2016. gada 27. oktobra rezolūciju par žurnālistu stāvokli Turcijā¹ un 2016. gada 14. aprīļa rezolūciju par 2015. gada ziņojumu par Turciju²,
 - ņemot vērā 2016. gada ziņojumu par Turciju, ko Komisija publicēja 2016. gada 9. novembrī (SWD(2016)0366),
 - ņemot vērā 2005. gada 3. oktobra ES sarunu programmu Turcijai,
 - ņemot vērā Padomes 2016. gada 18. jūlija secinājumus par Turciju,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 11. marta Regulu (ES) Nr. 231/2014, ar ko izveido Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (*IPA II*)³,
 - ņemot vērā tiesības uz vārda brīvību, kas noteiktas Eiropas Cilvēktiesību konvencijā (*ECHR*) un Starptautiskajā paktā par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām (*ICCPR*), kuriem Turcija ir pievienojusies,
 - ņemot vērā Eiropas Padomes cilvēktiesību komisāra memorandus,
 - ņemot vērā Eiropas Padomes cilvēktiesību komisāra 2016. gada 26. jūlija paziņojumu par pasākumiem, kas veikti, īstenojot ārkārtas stāvokli Turcijā,
 - ņemot vērā Reglamenta 123. panta 2. un 4. punktu,
- A. tā kā Eiropas Savienība un Eiropas Parlaments ir stingri nosodījuši neveiksmīgo militāro apvērsumu Turcijā un atzinuši, ka Turcijas iestādēm ir leģitīms pienākums saukt pie atbildības tos, kuri ir vainojami un bija iesaistīti šajā apvērsuma mēģinājumā;

¹ Pieņemtie teksti, P8_TA(2016)0423.

² Pieņemtie teksti, P8_TA(2016)0133.

³ OV L 77, 15.3.2014., 11. lpp.

- B. tā kā Turcija ir svarīgs partneris un tiek sagaidīts, ka tā kā kandidātvalsts ievēros visaugstākos standartus attiecībā uz demokrātiju, tostarp cilvēktiesību ievērošanu, tiesiskumu, pamatbrīvībām un vispārējām tiesībām uz taisnīgu tiesu; tā kā Turcija kopš 1950. gada ir Eiropas Padomes dalībvalsts, tādēļ *ECHR* tai ir saistoša;
- C. tā kā Turcijas valdības represīvie ārkārtas stāvokļa pasākumi ir nesamērīgi un pārkāpj pamattiesības un pamatbrīvības, kas ir aizsargātas ar Turcijas konstitūciju, demokrātijas vērtības, kuras ir Eiropas Savienības pamatā, un *ICCPR*; tā kā kopš apvērsuma mēģinājuma varas iestādes ir apcietinājušas 10 Turcijas Lielās nacionālās asamblejas locekļus, kas ir opozīcijas partijas *HDP* biedri, un aptuveni 150 žurnālistus (lielākais šādu arestu skaits visā pasaulē); tā kā ir apcietināti 2386 tiesneši un prokurori, kā arī 40 000 citu cilvēku, no kuriem vairāk nekā 31 000 joprojām atrodas apcietinājumā; tā kā saskaņā ar Komisijas 2016. gada ziņojumu par Turciju 129 000 valsts ierēdņu ir vai nu atcelti no amata (66 000), vai arī atlaisti (63 000), un pret viņiem līdz šim brīdim lielākā daļā gadījumu nav izvirzītas apsūdzības;
- D. tā kā prezidents Erdogans un Turcijas valdības locekļi vairākkārt ir snieguši paziņojumus par nāvessoda atjaunošanu; tā kā Padome 2016. gada 18. jūlija secinājumos par Turciju atgādināja, ka nāvessoda vienprātīga noraidīšana ir būtisks Savienības *acquis* elements;
- E. tā kā pastāv nopietnas bažas par apstākļiem, kādos pēc apvērsuma mēģinājuma tiek turētas aizturētās un apcietinātās personas, un par stingrajiem ierobežojumiem attiecībā uz vārda brīvību un preses un plašsaziņas līdzekļiem Turcijā;
- F. tā kā sarunu programmas 5. punktā paredzēts, ka gadījumā, ja Turcijā nopietni un ilgstoši pārkāps brīvības, demokrātijas, cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanas, kā arī tiesiskuma principus, kas ir Savienības pamatā, Komisija pēc savas iniciatīvas vai pēc pieprasījuma, ko izteikusi trešdaļa dalībvalstu, ieteiks apturēt sarunas un ierosinās nosacījumus to atsākšanai;
- G. tā kā sarunu pagaidu apturēšana nozīmētu, ka pašreizējās sarunas tiek iesaldētas, netiek atvērtas jaunas sarunu sadaļas un netiek īstenotas nekādas jaunas iniciatīvas saistībā ar Turcijas ES sarunu programmu,
1. stingri nosoda nesamērīgos represīvos pasākumus, kas Turcijā veikti kopš neveiksmīgā militārā apvērsuma mēģinājuma 2016. gada jūlijā; joprojām ir apņēmības pilns saglabāt Turcijas saikni ar ES; tomēr aicina Komisiju un dalībvalstis sākt ar Turciju notiekošo sarunu pagaidu iesaldēšanu;
 2. apņemas savu nostāju pārskatīt, kad nesamērīgie pasākumi, kas pieņemti ārkārtas stāvokļa laikā Turcijā, tiks atcelti; pārskatīšanā tas balstīsies uz to, vai visā valstī ir atjaunots tiesiskums un tiek ievērotas cilvēktiesības; uzskata, ka piemērots laiks, kad sākt šādu pārskatīšanu, būtu pēc ārkārtas stāvokļa atcelšanas;
 3. uzsver, ka gadījumā, ja Turcijas valdība atjaunos nāvessodu, pievienošanās process būtu oficiāli jāaptur;
 4. norāda, ka Turcija līdz šim nav izpildījusi 7 no 72 vīzu režīma liberalizācijas ceļveža kritērijiem, daži no kuriem ir īpaši svarīgi;
 5. norāda, ka Turcijai ir svarīgi sekmēt muitas savienību; uzsver, ka darba pārtraukšana saistībā muitas savienības sekmēšanu valstij radītu nopietnas ekonomiskas sekas;

6. pauž dziļas bažas par paziņojumiem, kas apstrīd Lozannas līgumu, ar kuru ir noteiktas mūsdienu Turcijas robežas un kurš ir palīdzējis jau gandrīz gadsimtu reģionā nodrošināt mieru un stabilitāti;
7. aicina Komisiju jaunākos notikumus Turcijā apskatīt vidusposma novērtēšanas ziņojumā par *IPA*, kuru paredzēts publicēt 2017. gadā; aicina Komisiju izskatīt iespēju palielināt atbalstu Turcijas pilsoniskajai sabiedrībai no Eiropas Demokrātijas un cilvēktiesību instrumenta;
8. mudina Eiropas Komisiju, Eiropas Padomi un Venēcijas komisiju piedāvāt papildu tiesisko palīdzību Turcijas iestādēm;
9. uzsver, ka ES un Turcijas attiecības ir stratēģiski svarīgas abām pusēm; atzīst — lai gan Turcija ir svarīgs ES partneris, politiskajai gribai sadarboties ir jānāk no abām partnerības pusēm; uzskata, ka Turcija neizrāda šādu politisko gribu, jo valdības rīcība Turciju vēl vairāk attālina no virzības uz Eiropu;
10. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Komisijas priekšsēdētāja vietniecei / Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem un Turcijas valdībai un parlamentam.